

Rizika na PC

(c) 2001 RoVS

Všechna práva výrobce, vlastníků autorských práv k dílu a ochranných značek jsou vyhrazena. Bez souhlasu je výroba kopií, pronájem, půjčování a šíření tohoto programu a přiložené dokumentace zakázáno.

Produkty zmiňované v tomto dokumentu mohou být ochrannými známkami a / nebo registrovanými ochrannými známkami svých vlastníků.

Vydavatel a autor si tyto ochranné známky nepřivlastňuje.

I když byla tvorbě této dokumentace věnována veškerá pozornost, vydavatel ani autor nenesou odpovědnost za chyby nebo zanedbání, nebo za poškození počítače nebo ztrátu dat, které by mohly vyplynout z použití informací obsažených v tomto dokumentu. V žádném případě není vydavatel a autor odpovědný za ztrátu výdělku a jiné komerční poškození způsobené nebo údajně způsobené přímo nebo nepřímo tímto dokumentem.

Vytištěno: listopad 2008 v Rožnově pod Radhoštěm

Vydavatel

Ing. Jindřich Loudín

Speciální poděkování

Všem lidem kteří přispěli na tento dokument a program, týmu zaměstnanců Rožnovského vzdělávacího servisu a Rožnovské tiskárny a dalším...

Šéfredaktor

Ing. Jindřich Loudín

Technický redaktor

Martin Fröhlich Karel Novotný

L

Obsah

Část I	Jak hodnotit rizika - Odborná část	4
Část II	Minimální požadavky na počítač	12
Část III	Instalace programu	14
1	Spuštění instalace	14
2	Licenční ujednání	15
3	Výběr cílové složky	16
4	Výběr typu instalace	17
5	Výběr programové skupiny	18
6	Umístění ikony i na pravní plochu	19
7	Rekapitulace nastavení	20
8	Průběh instalace	21
9	Instalace BDE	21
10	Dokončení instalace	22
11	Aktivace programu	22
Část IV	Návod k obsluze programu	24
1	Jak vytvořit posuzovaný objekt	24
2	Jak přenést vzory z knihovny	24
3	Jak přidat rizika která nejsou v knihovně	25
4	Jak provést hodnocení rizik	26
5	Jak tisknout	27
6	Další tipy	27
	Jak ukládat	. 27
	Jak vyhledávat v knihovně vzorů	. 28
	Příklad využití uživatelské knihovny	29
	Převedení výstupních sestav do Wordu	. 29
×	Jak aktualizovat knihovnu	31
Cást V	Popis programu	34
1	Hlavní okno	34
	Tlačítko "Přidat uzel"	. 34
	Tlačítko "Pridat riziko" Tlačítko "Přidat z knihovnv"	35
	Tlačítko "Vymazat"	. 35
-	Tlačítka "Uložit" a "Zrušit"	. 35
2	Popis niavnino menu programu	35
	Menu "Knihovny"	36
	Menu "Sestavy"	. 36
	Menu "Nápověda"	. 37

3	Knihovna rizik	
	Strom knihovny	
	Tlačítko "Najdi"	
	Tlačítko "Seřaď"	
4	Možnosti programu	39
5	Popis kontextového menu	40
6	Tisk výstupních sestav	41
7	Vzhled sestavy	43
Část VI	Když něco nefunguje	46
1	Program nelze spustit	46
2	Některé ovládací prvky nejsou vidět	
3	Nelze nalézt knihovnu HHCTRL.OCX	46
4	Při kopírování z knihovny se ztrácí diakritika (háčky a čárky)	47

5	Program přestal náhle fungovat	47
6	Technická podpora - "Hot-Line"	47

II

1 Jak hodnotit rizika - Odborná část

Posuzování rizik je důležitou součástí systému řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) zaměstnavatele jak vyplývá z ustanovení § 102 zákoníku práce. Při posuzování rizik musí mít hodnotitel/é základní teoretické vědomosti o pojmech a procesu řízení rizik, který zahrnuje zejména činnosti při identifikaci, kvantifikaci a eliminaci zdrojů rizik. Potřebné informace možno získat např. v publikacích "Management rizika II" vydaný IVPB v Brně v roce 2001 a "Metodika k provádění prevence a hodnocení pracovních rizik s přihlédnutím k Návodu pro hodnocení rizik při práci, který vychází ze směrnice 89/391/EEC" vydaný RoVS Rožnov p.R. v roce 2001. Posuzování rizik je systematické prověřování toho, co může zaměstnance ohrozit nebo způsobit nežádoucí událost a zvážení, zda jsou stávající bezpečností opatření dostatečné. Nezbytným krokem pro zvládnutí tohoto úkolu je identifikace všech závažnějších nebezpečí vztahujících se k prováděným činnostem a stanovení resp. uvedení stávajících a plánovaných bezpečnostních opatření v rámci prevence rizik.

Posuzování a hodnocení nevyhnutelných rizik je nutno provádět po řádné přípravě a to alespoň v těchto šesti základních krocích při použití zjednodušené kombinované metody:

- 1. Příprava na posuzování rizik (stanovit účel popř. i s ohledem na zdravotní rizika dle § 37 odst. 3 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví v platném znění, časový plán, určit pracovní skupinu, zainteresování vedoucích zaměstnanců, zajištění potřebných podkladů a informací, zvolení metody).
- 2. Výběr posuzovaných objektů (systému) a částí, složek objektu (subsystému).
- 3. Identifikace nebezpečí a ohrožení.
- 4. Vyhodnocení závažnosti ohrožení a míry rizika dle stanoveného způsobu hodnocení rizik
- 5. Stanovení opatření k odstranění resp. snížení rizik.
- 6. Zajištění systematického opakování posuzování rizik (zpětná vazba).

Velkou překážkou při hodnocení rizik je obvykle nedostatek dat a informací. Jedná se např. o údaje o selhání zařízení, selhání lidského činitele včetně charakteristik následků těchto selhání. Např. užití smrtelných úrazů jako jediného parametru následku může být značně zavádějící. Vhodnější je sledovat i méně závažné úrazy, rozbory a statistiku úrazovosti, "skoronehody", monitorovat koncentrace látek, expozice osob působení nebezpečných látek. apod. Obtížně a značně nepřesně lze zkoumat a vyhodnocovat selhání lidského činitele (lidský faktor), který se na míře pracovních rizik a při nebezpečných činnostech většinou významně podílí.

Náročnější, složitější a pracnější je zajišťování úkolů v oblasti prevenci rizik v případech, kdy pro vykonávané činnosti, provozované stroje a zařízení neplatí žádné konkrétní bezpečnostní předpisy nebo kdy existující předpisy jsou neúplné, nedostatečné a nevystihují příslušná nebezpečí a ohrožení.

Obtížně se hodnotí činnosti a technologie představujících zvýšená úrazová rizika, jako je tomu zejména při provádění stavebních, montážních a udržovacích prací, při opravárenských činnostech, při provozu mobilních pracovních strojů a zařízení apod., zejména pokud jsou tyto činnosti prováděny na přechodných pracovištích "v terénu", protože charakter těchto činnosti se vyznačuje proměnlivostí v čase, kdy během postupu prací dochází např. k vzniku a zániku ohrožení několikrát za směnu. V těchto případech může být obtížné vycházet z požadavků ČSN EN ISO 12100-1 Bezpečnost strojních zařízení - Základní pojmy, všeobecné zásady pro konstrukci - Část 1: Základní terminologie, metodologie (6.04) resp. ČSN IEC 300-3-9 (01

0690) Management spolehlivosti - Část 3: Návod k použití - Oddíl 9: Analýza rizika technologických systémů (1.97), které najdou uplatnění spíše při posuzování rizik u strojů a strojního zařízení.

Aby bylo možno plnit ustanovení § 103 odst. 1 písm. f) zák. práce, podle kterého má zaměstnavatel zajistit zaměstnancům, zejména zaměstnancům v pracovním poměru na dobu určitou, zaměstnancům agentury práce dočasně přiděleným k výkonu práce k jinému zaměstnavateli, mladistvým zaměstnancům, podle potřeb vykonávané práce dostatečné a přiměřené informace a pokyny o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, zejména formou seznámení s riziky, výsledky vyhodnocení rizik a s opatřeními na ochranu před působením těchto rizik, která se týkají jejich práce a pracoviště, je vhodné využívat přehledné tabulky k hodnocení rizik. Dokumentace hodnocení rizik, zejména pokud se týká činností, má sloužit jako důležitý podklad při zpracování technologických postupů a dále pro vzájemnou informovanost zaměstnavatelů, v případech kdy plní úkoly na jednom pracovišti více zaměstnavatelů ve smyslu § 101 odst. 3 zákoníku práce.

Posuzování rizik, včetně identifikace nebezpečí a bezpečnostních opatření nutno zpracovat tak, aby

- a) jim vedoucí zaměstnanci rozuměli;
- b) je mohli využívat, protože mají za povinnost průběžně hodnotit rizika a činit opatření k nápravě při své každodenní řídící a kontrolní činnosti ve smyslu zákoníku práce;
- c) všechna významnější rizika byla pod kontrolou.

Prioritu, tj. nejvyšší pozornost, je nutno samozřejmě věnovat těm zdrojům rizik, které představují zvýšenou pravděpodobnost vzniku ohrožení zaměstnanců a těm, které mohou způsobit závažné následky, což umožňuje dokumentace posuzování rizik zpracovaná dle tohoto programu.

Jedním ze základních principů k novému řešení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci podle rámcové směrnice 89/391/EEC/ zahrnuté do poslední novely zákoníku práce je zásada, že pro dosažení dobré úrovně bezpečnosti a ochrany zdraví při práci nestačí dodržovat bezpečnostní předpisy, ale je nutné zavést aktivní prevenci do organizace a řízení práce včetně pracovních podmínek a to zejména formou posuzování rizik a realizací souhrnného procesu analýzy, kontroly a řízení rizika. K usnadnění tohoto náročného úkolu slouží počítačový program RIZIKA na PC.

Jednotlivé kroky posuzování rizik dle programu "RIZIKA NA PC" a výsledné tabulky:

1. krok

Příprava na posuzování rizik

V rámci přípravy se provede výběr a průzkum pracovišť a rozdělení posuzovaných objektů podle konkrétních podmínek posuzovatele. Při přípravě možno vycházet z postupů uvedených v publikaci "Metodika k provádění prevence a hodnocení pracovních rizik s přihlédnutím k Návodu pro hodnocení rizik při práci, který vychází ze směrnice 89/391/EEC".

2. krok

Vzory a příklady jednotlivých objektů, celků které mohou být předmětem posuzování rizik jsou obsaženy v programu "knihovny", které pak jsou v tabulce pro vyhodnocení rizik označeny ve sloupci jako "SYSTÉM" – např. "OPRAVA MOTOROVÝCH VOZIDEL".

SYSTÉM se většinou dělí na prvky či části a to na jednotlivá dílčí pracoviště, stroje, zařízení, pracovní prostory, technologie, činnosti, používané látky, nebezpečné situace apod., které se v příslušném sloupci tabulky označují jako "SUBSYSTÉM" (někdy méně přesněji jako "ZDROJ RIZIKA")

V daném příkladě se může pod uvedený SUBSYSTÉM "OPRAVA MOTOROVÝCH VOZIDEL" zařadit "údržba vozidel", "čistění a mytí vozidel", "mycí rampa", "činnost v pracovní jámě", "používání dílenských zvedáků", "opravy a huštění pneumatik", "karosářské práce", "práce s aku-bateriemi" atd.

Výběr posuzovaných systémů a subsystémů má obsahovat všechny typické a nejčastější činnosti, včetně provozovaných stroje a zařízení ve firmě a mají být sestaveny podle pracovních činností a postupů, nebezpečných situací, strojů, zařízení, provozních a stavebních prostorů a technologií, kde je možno předpokládat ohrožení zdraví případně života zaměstnanců.

3. krok

Identifikace nebezpečí a ohrožení.

Jde o náročnou fázi posuzování rizik ve které k jednotlivým částem SUBSYSTÉMU přiřazujeme příslušná nebezpečí a ohrožení. Protože zejména u menších firem a u posuzovatelů s menšími zkušenostmi není dostatek ucelených informací k identifikaci nebezpečí a ne každý si vybaví všechny možné nebezpečí a ohrožení, poskytuje program v části "NEBEZPEČÍ" přehled potencionálních, předpokládaných nebezpečí, které stručně charakterizuje a popisuje. Rovněž v této části musí posuzovatel vycházet z konkrétních místních podmínek hodnoceného pracoviště nebo činností.

Tato část posuzování rizik má pokrývat nevyhnutelná nebezpečí a nebezpečí, která lze rozumně předvídat; nedoporučuje se zabývat rizikovými faktory vyvolanými běžnými životními aktivitami, např. řízne-li se pracovník v kanceláři o list papíru, zakopne-li o dveřní práh, podvrtne-li si nohu při špatném došlápnutí a dalšími ohroženími způsobenými běžnou neopatrností zaměstnance nebo jde-li o porušení zásad bezpečného chovaní na pracovišti. Podrobnější hodnocení těchto zdrojů rizik stejně jako úsilí věnované vyhodnocování malých rizik nebo vývoji standardních řešení vede ke shromáždění neúměrně velkého množství informací než se dá použít a k situacím, kdy se důležité a podstatné údaje ztrácejí v množství nadbytečné dokumentace.

4. krok

Vyhodnocení rizik resp. nebezpečí a ohrožení pomocí jednoduché bodové polokvantitativní metody

Pomocí této jednoduché bodové metody se vyhodnocují rizika ve třech položkách a to s ohledem na:

- 1. pravděpodobnost ohrožení (P),
- 2. pravděpodobnost následků (N) závažnost a
- 3. názor hodnotitelů (H).

ad 1) odhad pravděpodobnosti (P), se kterou může uvažované nebezpečí opravdu nastat, je stanoven dle stupnice odhadu pravděpodobnosti vzestupně číslem od l do 5, kde je zjednodušeně zahrnuta míra, úroveň a kriteria jednotlivých nebezpečí a ohrožení.
ad 2) rovněž pro stanovení pravděpodobnosti následků (N), tj. závažnosti nebezpečí je

stanovena stupnice od 1 do 5.

ad 3) v položce (H) se zohledňuje míra závažnosti ohrožení, počet ohrožených osob, čas působení ohrožení, pravděpodobnost odhalení vzniklého nebezpečí, provozní praxe, poznatky získané pozorováním (i skrytým, utajeným) pracovních aktivit, činností a procesů, stupeň pracovní kázně a návyků pracovníků, odůvodněnost předpokládat chyby pracovníků, nezkušenost při vykonávání občasných pracovních činností, odloučenost pracoviště, možnost výkonu řádného dozoru, úroveň kvalifikace, zkušeností a individuálních schopností zaměstnanců, úroveň řízení BOZP, stáří a stav technologických zařízení, objektů apod., úroveň údržby, kumulace rizik, dynamičnost rizika, možnost zajištění první pomoci, vliv pracovního systému, pracovního prostředí a pracovních podmínek, psychosociální rizikové faktory, případně i další vlivy potencující riziko. V této položce je rovněž užito klasifikace stupni od 1 do 5.

P - pravděpodobnost ohrožení (resp. vzniku a existence nebezpečí)

- 1 nahodilá
- 2 nepravděpodobná
- 3 pravděpodobná
- 4 velmi pravděpodobná
- 5 trvalá

N - možné následky ohrožení

- 1 poškození zdraví bez pracovní neschopnosti
- 2 absenční úraz (s pracovní neschopností)
- 3 vážnější úraz vyžadující hospitalizaci
- 4 těžký úraz a úraz s trvalými následky
- 5 smrtelný úraz

H – názor hodnotitelů

- 1 zanedbatelný vliv na míru nebezpečí a ohrožení
- 2 malý vliv na míru nebezpečí a ohrožení
- 3 větší, nezanedbatelný vliv na míru ohrožení a nebezpečí
- 4 velký a významný vliv na míru ohrožení a nebezpečí
- 5 více významných a nepříznivých vlivů na závažnost a následky ohrožení a nebezpečí

Pro posouzení a vyhodnocení nebezpečí (zdrojů rizik) se příslušné číselné vyjádření zaznamená do sloupců "P", "N" "H" dle vzoru tabulky "VYHODNOCENÍ RIZIKA"

Celkové hodnocení rizika se následně jednoduše vynásobí, a výsledný součin je pak ukazatel míry rizika - mR.

mR =	P x N x H	
I. II. III. IV. V.	R větší než 100 R 50 - 100 R 10 - 50 R 3 - 10 R pod 3	 velmi vysoké riziko, zastavit činnost vysoké riziko, bezprostřední bezpečnostní opatření riziko, potřeba nápravné činnosti možné riziko, zvýšit pozornost riziko možno přijmout

Bodové rozpětí orientačně vyjadřuje naléhavost úkolů přijetí opatření ke snížení rizika a prioritu bezpečnostních opatření, který by měl být obsažen v plánu zvýšení úrovně bezpečnosti, jenž by měl být součástí vyhodnocení a dokumentace rizik. Při stanovení stupně závažnosti vyhodnocených rizik je možné rozdělení do pěti rizikových kategorií (I. až V.) přičemž celkové hodnocení míry rizika (R) pak může být následující:

I. nepřijatelné riziko, velmi vysoké riziko, permanentní možnost úrazů, závažné nehody, nutnost okamžitého zastavení činnosti, odstavení z provozu do doby realizace nezbytných opatření a nového vyhodnocení rizik a přijetí potřebných opatření. Práce nesmí být zahájena nebo v ní nesmí být pokračováno, dokud se riziko nesníží.

II. nežádoucí riziko vyžadující urychlené provedení odpovídajících bezpečnostních opatření snižujících riziko na přijatelnější úroveň, na snížení rizika se musí přidělit potřebné zdroje. Jeli toto riziko spojeno se značnými nebezpečnými následky, musí se provést jeho další vyhodnocení, aby se přesněji stanovila pravděpodobnost vzniku úrazu, jako podklad pro stanovení potřeby dosažení zlepšení a snížení rizika.

III. mírné riziko, i když urgentnost opatření není tak závažná jako u rizik kategorie II. je zpravidla nutno bezpečnostní opatření realizovat dle zpracovaného plánu podle rozhodnutí vedení podniku. Prostředky na snížení rizika musí být implementovány ve stanoveném časovém období..

IV. akceptovatelné (přijatelné) riziko, riziko přijatelné se souhlasem vedení. Je nutno zvážit náklady na případné řešení nebo zlepšení , v případě že se nepodaří provést technická bezpečnostní opatření ke snížení rizika, je třeba zavést alespoň vhodná a přiměřená opatření organizační. Většinou postačuje školení obsluhy, běžný dozor apod.

V. bezvýznamné, zanedbatelné riziko, není vyžadováno žádné zvláštní opatření. Nejedná se však o 100 % bezpečnost, proto je nutno na existující riziko upozornit a uvést např. jaká organizační a výchovná opatření je třeba realizovat.

Poznámka:

Tento 4. krok - vyhodnocení rizik se doporučuje z praktických důvodů provádět až po stanovení opatření k odstranění resp. snížení rizik tj. po 5. kroku.

5. krok

Stanovení opatření k odstranění resp. snížení rizik.

V této části se ke každému identifikovanému nebezpečí stanoví potřebná opatření v rámci prevence rizik, kterou se rozumí všechna opatření vyplývající z právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a z opatření zaměstnavatele, která mají za cíl předcházet rizikům, odstraňovat je nebo minimalizovat působení neodstranitelných rizik.

V programu (část "OPATŘENÍ") jsou stanoveny příklady běžných, standardních opatření ke snížení rizika, tak, aby riziko bylo akceptovatelné, jde např. o organizační opatření a opatření vyplývající z příslušných bezpečnostních předpisů, návodu k používání apod.. V programu nejsou většinou uváděna jako opatření "seznámení pracovníků, instruktáž apod." či jejich "školení", protože tato výchovná opatření jsou považována za samozřejmá.

Pořadí účinnosti opatření:

- a) odstranění zdroje rizika;
- b) je-li to možné, má se vyloučit nebezpečí úplně, nebo potlačit zdroj rizika (např. použitím bezpečnějších látek a technologií);
- c) tam, kde je to možné má se přizpůsobit práce zaměstnanci (např. nutno vzít v úvahu i individuální mentální a fyzické schopnosti);
- d) pro snížení rizika nutno sledovat a využívat vývoj techniky a technický pokrok;
- e) nutno dávat přednost tzv. kolektivním bezpečnostním opatřením, která chrání více pracovníků současně;
- f) zpravidla je nutno vzájemně vhodně kombinovat technická, organizační, výchovná popř. i další opatření;
- g) zavedení a uplatňování plánované preventivní údržby strojů včetně bezpečnostních zařízení;
- h) uvažovat s nouzovými opatřeními v případě nepříznivých povětrnostních podmínek na nechráněných pracovištích;
- i) zdokonalit a zkvalitnit systém péče o bezpečnost práce včetně výběru zaměstnanců;
- j) zajistit realizaci preventivních opatření pro snížení rizik, včetně přezkoumávání vyhodnocení rizik jestliže dojde ke změně podmínek nebezpečí a rizika;
- k) v případech, kdy nelze rizika zcela eliminovat je třeba je alespoň snížit na nejmenší možnou míru a zbytkové riziko důsledně kontrolovat.

6. krok

Zajištění systematického opakování posuzování rizik (zpětná vazba).

Tento krok není již v programu řešen, protože záleží na vnitřním systému řízení každého zaměstnavatele. Obecně platí, že povinností vedoucích odpovědných zaměstnanců na všech stupních řízení je stanovená opatření realizovat, kontrolovat a vyžadovat. Zaměstnavatel musí v rámci systému vnitřního řízení BOZP zajistit, aby zaměstnanci pověření kontrolními činnostmi v oblasti BOZP průběžně ověřovali, že stanovená i existující opatření jsou dodržována, což je obzvlášť důležité při vyhodnocení rizik jako "nežádoucí" resp. "mírné". Opatření k "nepřijatelnému riziku" nutno realizovat za účasti vedení firmy tak, aby se riziko nesnížilo na přijatelnější úroveň.

Informace a pokyny je třeba zajistit vždy při přijetí zaměstnance, při jeho převedení, přeložení nebo změně pracovních podmínek, změně pracovního prostředí, zavedení nebo změně pracovních prostředků, technologie a pracovních postupů. O informacích a pokynech je zaměstnavatel povinen vést dokumentaci.

Nezbytným krokem pro zvládnutí tohoto úkolu je identifikace všech závažnějších nebezpečí vztahujících se k prováděným činnostem tak, jak to ukládá ustanovení § 102 zákoníku práce práce.

Poznámka:

Rozlišení pojmů "riziko" a "nebezpečí"

Zákoník práce, podle kterého se posuzování rizik provádí, přímo samotný pojem "riziko" nedefinuje, ve výkladu k § 102 se uvádí, že v podstatě každá lidská činnost je zdrojem rizik pro člověka, tím spíše pro zaměstnance v pracovním poměru. Z hlediska pracovního práva patří mezi rizika všechny zdroje úrazů, průmyslové škodliviny, nadměrné teplo nebo chlad, záření, elektrická energie apod. V teorii pracovního práva se pojem "riziko" definuje jako kombinace pravděpodobnosti možného zranění nebo poškození zdraví zaměstnance, vystaveného v pracovním procesu jednomu nebo více potencionálním zdrojům pracovních úrazů nebo ohrožení zdraví zaměstnance. Pracovní rizika obvykle dělíme na mechanická, fyzikální, chemická a biologická. Jsou dána pracovními podmínkami, pracovním prostředím a vším s čím zaměstnanec při práci přichází do styku přichází. Mechanická rizika může hodnotit na základě analýzy pracovních úrazů zaměstnanců určitých profesí, které zaměstnavatelé znají z vlastních rozborů nebo rozborů, které přináší odborná literatura.

Zákoník práce vychází z překladu směrnice 89/391/EEC z roku 1989, avšak od této doby se pojem "riziko", zjednodušeně řečeno, v některých případech vyjadřuje pojmem "nebezpečí" – (viz publikace "Management rizika II" vydaný IVPB Brno, pozor nepřesný překlad pojmu "nebezpečí" v ČSN EN 1050).

Pro zjednodušení určení toho, co má zaměstnavatel provádět v oblasti posuzování rizik, resp. hodnocení nebezpečí, však není vždy možno přesnou terminologii a pojmy brát v úvahu, protože v právních přepisech stejně nejsou jednotně definované (srovnej např. výklad k ZP, zák. č. 258/2000 Sb. a ČSN EN 1050, ČSN EN 1070 apod.).

2 Minimální požadavky na počítač

Pro běh programu postačuje počítač se systémem Microsoft Windows 95 a Microsoft Internet Explorer 5. V tohoto vyplývá, že minimální konfigurace je procesor 486DX a 8 MB operační paměti a 20MB volného místa na pevném disku. Ovšem práce na takovém počítači je zdlouhavá a program bude pracovat velice pomalu. Uvedená konfigurace je tedy to "nejhorší" na čem lze tento program spustit. Doporučujeme tedy alepoň počítač Intel Pentium Celeron 300MHz a 32MB operační paměti.

Program pracuje pod 32bitovými systémy Windows: Windows 95, Windows 98, Windows Millenium Edition (Me), Windows NT4 Workstation, Windows 2000 a Windows XP.

3 Instalace programu

3.1 Spuštění instalace

Pokud máte v systému povoleno automatické oznámení vložení CD, spustí se instalace automaticky. Pokud k tomu nedojde spusťte program "SETUP.EXE". Při instalaci na počítač se systémem Windows NT4, Windows 2000 nebo Windows XP je nutno mít práva k administraci systému.

Po spuštění programu "SETUP.EXE" se zobrazí uvítací obrazovka instalátoru.Nechcete-li v tuto chvíli program instalovat je možno instalaci přerušit stiskem tlačítka "Storno". Po stisku tlačítka "Další >" instalace pokračuje.

3.2 Licenční ujednání

Instalační program vás teď seznámí s licenční smlouvou. Stisk tlačítka "Ne" znamená odmítnutí licenční smlouvy z vaší strany a ukončení instalace. Po vyjádření souhlasu s licenčními podmínkami tlačítkem "Ano" instalace pokračuje.

cenční ujednání		
Před pokračováním instalace si přečtěte	následující text.	0
Prosíme přečtěte si pozorně následující lic celého textu použijte posuvnou lištu nebo	cenční ujednání. K zobr klávesu Page Down.	azení
Rizika na PC Licencované kopie: 1 LICENČNÍ SMLOUVA S KONCOVÝM UŽ	ŹIVATELEM	-
DŮLEŽITÉ - ČTĚTE POZORNĚ: Tato lic uživatelem ("EULA") je smlouvou mezi vá osobou) a společností RoVS - Jindřich L produktu společnosti RoVS uvedeného počítačový software a může obsahovat materiály a dokumentaci v tzv. "online" n	zenční smlouva s konco imi (fyzickou nebo práv oudín týkající se softwa výše, který zahrnuje příslušná média, tištěna ebo elektronické formě	vým nickou arového á
Souhlasíte se všemi částmi licenčního uje ukončí. Abyste mohli nainstalovat Rizika r	dnání? Pokud zvolite N na PC musíte souhlasit s	e, instalace se tímto ujednáním.
Hovs-		115040

3.3 Výběr cílové složky

Instalátor vás požádá o zvolení cílové složky pro instalované soubory. Pokud na doporučeném disku nemáte dostatek místa, nebo chcete program instalovat jinam, nastavte zde cílovou složku. Pokračujte stiskem tlačítka "Další >".

Instalace - Rizika na PC			
Vyberte cílový adresář Vyberte složku kam chcete nainstalova	at Rizika na PC :		PD
C:\Program Files\Rizika na PC			
CN			-
Program Files			
acd			
audrack.w32			
			•
Aplikace vyžaduje neiméně 12.0 MB m	ísta na disku.		
Klikněte na Další pro pokračování, neb	oo na Storno pro přer	ušení instalace.	
2001 Rol/S			

3.4 Výběr typu instalace

Instalátor Vám nabídne možnosti instalace. Zde můžete zvolit jestli se s programem nainstaluje i prezentace (animovaná ukázka práce s programem). Po zvolení pokračujte stiskem tlačítka "Další >".

🚇 Instalace - Rizika na PC	
Vyberte komponenty Vyberte komponenty které chcete nainstalovat, vymažte komponenty které instalovat nechcete:	
Úplná instalace (s prezentací)	
🗹 Program Rizika na PC	7,6 MB
Prezentace programu Rizika na PC	1,6 MB
Současný výběr vyžaduje nejméně 9,2 MB volného místa na disku.	
Klikněte na Další pro pokračování, nebo na Storno pro přerušení instalace. © 2001-2002 RoVS	
< <u>Z</u> pět <u>D</u> alší >	Storno

3.5 Výběr programové skupiny

V následujícím okně vás instalátor požádá o zvolení jména programové skupiny v nabídce "Start" která bude vytvořena pro zástupce na spouštění programu. Po zvolení jména pokračujte stiskem tlačítka "Další >".

Rizika na PC	
Abe's Oddysee ACD Systems Adobe Acrobat 4.0 ATI Multimedia AudioRack32 Borland Delphi 5 Canasta DivX :-) MPEG-4 Video Codec Evrsoft Genius NetScroll+ Inno Setup 1.3 Microsoft Office Tools	

3.6 Umístění ikony i na pravní plochu

Instalace se Vás dále zeptá chcete-li umístit ikonu pro spuštění programu i na pracovní plochu. Po nastavení pokračujte stiskem tlačítka "Další >".

🚇 Instalace - Rizika na PC	
Vyberte doplňkové úkoly Vyber doplňkové úkoly, které má instalátor provést v průběhu instalace programu Rizika na PC:	
Umístit ikonu na plochu	
Klikněte na Další pro pokračování, nebo na Storno pro přerušení instalace.	
< Zpět Další >	Storno

3.7 Rekapitulace nastavení

Instalátor vás nyní seznámí s nastavenými parametry. Chcete-li něco změnit vraťte se stiskem tlačítka "< Zpět". Souhlasíte-li s nastavením spustíte instalaci tlačítkem "Instalovat".

📮 Instalace - Rizika na PC			
Instalace je připravena Nyní se Rizika na PC nainstaluje na váš	počítač		
Pokračujte kliknutím na Instalovat nebo l Cílová složka:	klikněte Zpět, po	ikud chcete změnit	nastavení.
C:\Program Files\Rizika na PC			
Programová skupina: Rizika na PC			
			Y Y
© 2001 RoVS	< <u>Z</u> pět	[_instalovat]	Storno

3.8 Průběh instalace

V tomto okně se zobrazuje průběh instalace.

🚰 Instalace - Rizika na PC	
Stav instalace Prosím počkejte, dokud se nedokončí instalace Rizika na PC na Váš počítač.	
Rozbaluji soubory c:\temp\is-G4VI7.tmp\BdeInst.dll	
84 %	_
9 2001 RoVS	
	Storno

3.9 Instalace BDE

Instalace pokračuje instalací Borland Database Engine (BDE). Tato část není lokalizována do češtiny. Doporučujeme ponechat zvolené nastavení a pokračovat stiskem tlačítka "OK". A případný dotaz na vytvoření složky potvrdit stiskem "Yes". V případě změn tohoto nastavení nemusí program pracovat správně a může to nepříznivě ovlivnit i další programy využívající BDE.

ogram Files\Common Files\Borland Shared\BDE	otory:	
	Program Files\Common Files\Borl	and Shared\BDE

3.10 Dokončení instalace

Instalace končí žádostí o restartování počítače. Dokud se neprovede restart počítače program nemusí pracovat správně.

3.11 Aktivace programu

- 1. Program Vás při svém prvním spuštění na počítači požádá o zadání jména uživatele (např. Vaše příjmení)
- Na základě tohoto jména a informací o počítači vytvoří "Instalační kód" který je unikátní pro každý počítač. ("Instalační kód" i "Aktivační klíč" je kombinací 8 čísel a písmen "A" až "F")
- 3. Po vytvoření "Instalačního kódu" a jeho pečlivém opsání stiskněte tlačítko "Později". Program si údaj o jménu uživatele uloží a nebudete jej muset příště zadávat.
- "Instalační kód" nahlaste telefonicky u Rožnovského vzdělávacího servisu. Tel: 571 654 394 nebo 571 654 970. V žádosti o aktivační klíč uveďte:
 - Jméno osoby
 - Firmu, která program objednala
 - Instalační kód
 - Číslo daňového dokladu faktury
- 5. Na jeho základě ihned obdržíte "Aktivační klíč", který si program při dalším spuštění vyžádá a po úspěšné aktivaci, Vás již program s tímto dotazem nebude obtěžovat.

4 Návod k obsluze programu

Tento program umožňuje zpracovávat hodnocení rizik. K přehlednému uspořádání rizik v posuzovaném objektu slouží stromová struktura, kterou si může hodnotitel sám vytvořit a tak rozčlenit posuzovaný objekt např. na budovy, místnosti, stroje, apod.

Obecné principy editace a používání programu jsou shodné pro celý program a nejsou zde detailněji rozváděny. Editace je v podstatě shodná s editací v textových editorech pod operačním systémem Windows a práce se stromem je v principu velice podobná práci s Průzkumníkem Windows. Celé ovládání programu je co možná nejvíce intuitivní a není zde složitá struktura menu, která by program činila nepřehledným.

4.1 Jak vytvořit posuzovaný objekt

1. Hodnocení rizik začíná vytvořením struktury posuzovaného objektu.

- Klepněte na tlačítko "Přidat uzel" (je umístěno v levé spodní části okna)
- Vyplňte název uzlu, např. "Firma Alfa" a stiskněte tlačítko v pravé spodní části okna)
- Při zvýrazněném řádku "Firma Alfa" v levé části okna klepněte opět na tlačítko "Přidat uzel" a uzel pojmenujte např. "Dřevodílna" a uložte změny. Tlačítko přidat uzel přidává uzel pod označený uzel.
- Tímto postupem vytvoříme celou strukturu objektu.
- Tvorba struktury posuzovaného objektu není omezena horizontálně ani vertikálně. Jednotlivé uzly lze myší "uchopit " a přenést pod jiný uzel a tak vytvořit celý posuzovaný objekt včetně podřízenosti uzlů.

4.2 Jak přenést vzory z knihovny

2. Přenos vzorů rizik z knihovny do posuzovaného objektu.

Myší zvýrazníme uzel např. "Dřevodílna" a klepneme na tlačítko "Přidat z knihovny"
 (je umístěno v levé spodní části okna).

 V zobrazené knihovně vybereme rizika, která chceme přenést do projektu zatržením rámečku v řádku se zobrazeným rizikem. Klepneme na tlačítko OK a tím spustíme přenos dat. Vybraná rizika se nám přenesou pod zvýrazněný uzel.

- Rychlost přenosu vybraných rizik závisí na kvalitě počítače. U pomalých počítačů může přenos trvat i několik minut.
- Uvedený postup podle potřeby opakujeme.

4.3 Jak přidat rizika která nejsou v knihovně

3. Doplnění nových rizik, které nejsou obsaženy v knihovnách rizik a úpravy textů v přenesených vzorech rizik.

 Projdeme řádek po řádku jednotlivá rizika v levé části okna a u každého z nich v pravé části okna můžeme upravit všechny texty.

Tlačítkem "Přidat riziko" I můžeme vytvořit nová rizika, která nejsou obsažena v základní knihovně. V pravé části vypíšeme jednotlivé položky a uložíme tlačítkem "Uložit".

🛕 Rizika na PC	
Soubor Knihovny Sestavy Nápověda	
Posuzovaný objekt: Firma Alfa Truhlářská dílna nepořádek na pracovišti naražení na ostré hrany zraková zátěž úraz el. proudem požár, popálení	Subsystém: Strojní dílna, ruční dílna, sklady, sušárna Nebezpečí: nepořádek na pracovišti Popis nebezpečí: * nepořádek na pracovišti, zakopnutí, pád osoby o materiál, * pád dřevěného materiálu, výrobku na pracovníka;
	Bezpečnostní opatření: * udržování pořádku, volných průchodů a, obslužných prostorů u strojů odstraňování ostrých odřezků z podlahy; * materiál a výrobky ukládat přehledně, zajišťovat jejich stabilitu zejména při opírání Poznámka:
	Pravděpodobnost: Vznik ohrožení: 2 文 Následky ohrožení: 2 文 Názor hodnotitele: 1 文
≝ ≭ ⊘ ×	🧹 Uložit 🕺 Zrušit
*	Míra rizika: 4 Akceptovatelné riziko

4.4 Jak provést hodnocení rizik

4. Provedení hodnocení rizik

- Hodnocení každého rizika provedeme ve třech ukazatelích:
 - 1. Podle pravděpodobnosti vzniku v pěti stupních od nepravděpodobného až po trvalé.
 - 2. Podle následků v pěti stupních od úrazu bez prac. nesch. až po smrtelný úraz
 - 3. Názor hodnotitele v pěti stupních.

Bližší popis v odborné části.

Pravděpodobnost:		
Vznik ohrožení: 2 🚖	Následky ohrožení: 2 🗲	Názor hodnotitele: 1 主

Uvedené hodnocení, které je v knihovně můžeme upravit dle situace na hodnoceném pracovišti. Násobkem těchto tří čísel je míra rizika.

📇 Tisk

4.5 Jak tisknout

5. Vytvoření výstupních sestav

 Po vytvoření celého hodnocení vytvoříme sestavu pomocí menu "Sestavy – vytvořit". Na obrazovce se objeví tabulková sestava, kterou lze seřadit:

- vzestupně podle míry rizika zvolením volby v levé spodní části sestavy.
 Podle míry rizika
- jen pro jednotlivé uzly (zvolením volby v levé části sestavy). Požadovaný uzel však musíme označit před vytvořením sestavy. Pouze vybraná větev
- 3. Oba výše uvedené způsoby lze kombinovat.
- Sestavy můžeme vytisknout pomocí tlačítka "Tisk".

4.6 Další tipy

4.6.1 Jak ukládat

Rozpracovaný projekt posuzovaného objektu můžeme kdykoliv uložit a znovu se k němu vrátit:

- Pomocí menu Soubor, ulož jako... (soubor pojmenujeme a uložíme).
- Soubor znovu otevřeme pomocí menu Soubor, otevři (nalezneme rozpracovaný soubor a otevřeme).

)					
Soubor	Knihovny				
Nový					
Otevi	î				
Ulož					
Ulož jako					
Kone	:				

Program ve verzi 2.0 a vyšší ukládá soubory s příponou "RSK". Nyní tedy místo 3 souborů s příponami "RZK", "RZT" a "RZX" pro jeden posuzovaný objekt je uložen pouze jeden soubor. Toto usnadňuje přenos a zálohování souborů. Soubory starší verze programu je možno otevřít zvolením typu souboru při otevírání souboru (viz obr.).

4.6.2 Jak vyhledávat v knihovně vzorů

Jak vyhledávat v knihovně rizik

Klepnutím na tlačítko "Najít" 😰 se objeví okno pro hledání libovolného textu v obsahu knihovny.

Najít			<u>? ×</u>
Najít			Najít další
Pouze cel	lá slova	Směr vyhledávání — O Nahoru O Dolů	Storno
🔲 Rozlišova	t malá a velk	á písmena	

Do řádku "Najít" zapíšeme hledaný text a vybereme upřesňující nastavení. Po stisku "Najít další" program vyhledá v obsahu knihovny hledaný text. Prohledáván je celý text knihovny a výskyt hledaného slova je tak nalezen nejen v popisu rizika, ale i v polích bezpečnostních opatření atd...

Tip: Lepších výsledků se při hledání dosáhne když se zadá pouze hlavní část slova (bez předpon a přípon) např. po zadání "*vápn*" program vyhledá výskyty slov "*vápno*", "*vápna*", "*vápnem*", "*zvápnění*", "*odvápnění*" atd...

4.6.3 Vzájemné kopírovaní částí projektů

Vzájemné kopírovaní částí projektů

Příklad:

Projekt A má velkou část shodnou s připravovaným projektem B. Abychom v projektu B nemuseli vše znovu pracně tvořit, překopírujeme požadovanou část následovně:

- a) Klikneme na požadovaný uzel v projektu A
- b) Pravým tlačítkem z menu vybereme "Kopírovat".
- c) Otevřeme projekt B
- d) Klikneme na místo, kde chceme zkopírovaný uzel vložit
- e) Pravým tlačítkem z menu vybereme "Vložit".

Můžeme také otevřít oba projekty najednou a přenést výše uvedeným postupem z jednoho do druhého.

4.6.4 Příklad využití uživatelské knihovny

Příklad využití uživatelské knihovny

V základní knihovně vzorů rizik se nedá nic vpisovat, opravovat atd. Pokud si chceme vytvořit svou vlastní knihovnu s použitím vzorů, postupujeme následovně:

a) Z menu klikneme na "Knihovny - editace" a tímto otevřeme uživatelskou knihovnu pro editaci (opravování, přepisování, atd.)

ŀ	knihovny	Sestavy						
	Editace							
	Aktualizace							
1	<u>^</u>	-223-1						

b) Pomocí kopírování přeneseme ze základní knihovny vybrané položky do uživatelské knihovny. Tam už je upravujeme podle svých potřeb.

4.6.5 Převedení výstupních sestav do Wordu

Převedení výstupních sestav do Wordu

Může se stát, že některým uživatelům nebude vyhovovat standardně vytvořené sestavy. Proto je zde možnost úprav sestav ve Wordu.

a) Jsme v okně náhledu sestav. Z menu "Soubor - uložit jako..."

l	Náhled s	estavy							
2	Soubor								
	Uložit jako	o							
	Vzhled str	ánky	wertifikace nebezpečí	Vyhodnocen závažnosti rizika			cení i	Bezpečnostní opstření	Poznámka
L				P	N	н	R		
L									
	Finna Alfa / Truhlářská dílna	Strojní dílna, ruční dílna, sklady, sušáma	*nepořádek na pracovišti, zakopnutí, pád osoby o materiál, *pád dřevěného materiálu, výrobku na pracovníka;	2	2	1	4	*udržování pořádku, vohých průchodů a, obslužných prostorů u strojů odstraňování ostrých odřežků z podlahy; *materiál a výrobky ukládat přehledně, zajščtovat jejich stabilitu zejména při opřiání o stěnu; *neopírat materiál a výrobky o stroje;	
	Firma Alfa / Truhlářská dílna	Truhlářská dílna	*naražení na ostré hrany rohy hoblic , strojů, zařízení a v ruční dílně; *úder o materiál ve skladovacích místnostech;	2	1	1	2	*správné rozmístění stobů a zařízení (min. průchody 550 až 600 mm); *udržování pořádku; *udržování vohrých průchodů;	
	Firma Alfa / Truhlářská dílna	Truhlářská dílna	*únava očí - zraková zátěž, * chytný úkon v důsledku špatné viditelnosti, zejména při obsluze strojů	2	2	1	4	*správné ergonomické rozestavění a umístění strojů a prac. míst; *dostatečné osvětlení (umělé i denní), čistění oken, osvětlovacích těles od prachu; *správné umístění zdrojů osvětlení;	
	Firma Alfa / Truhlářská důpo	Truhlářská dílna	"zasažení el. proudem, úraz pracovnika el. proudem	1	3	1	3	* dodržování zákazu odstraňovat zábrany a kryty, otvírat přístupy k el. částem, vyřazovat z finkce zakrytí, uzavření; menektoret hemečnostní odělení;	
	Pouze vybraná větev Podle míry rizika Tisk							Zavří	

b) Objeví se tabulka, která se zeptá na jméno souboru a kam uložit. Pro uložení zvolíme např. Plochu a soubor pojmenujeme a uložíme.

Uložit ja	ko			? ×
Uložit do:	🕑 Plocha 💽 🗢	i 🖻	* 🏢 -	
Doku	imenty			
🛛 🔡 Tento	o počítač			
Nista 😽	a v síti			
Název		- F	Uloži	t I
		_		
Uložit jak	 soubory HTML 	•	Storn	o

c) Tlačítkem "START - PROGRAMY - MS WORD" běžným způsobem otevřeme uložený soubor z plochy.

4.6.6 Jak aktualizovat knihovnu

Aktualizace programu "Rizika na PC" jsou přístupné na našich internetových stránkách a na instalačním CD programu ve složce "Aktualizace" (Aktualizační soubory které byli dostupné v době výroby instalačního CD). Chcete-li využít pro aktulizaci knihovny CD pokračujte bodem 4.

Program Rizika na PC se k internetu nepřipojuje a sám si aktualizace nenahrává. Aktualizační soubory programu Rizika na PC je možno stáhnout z jakéhokoliv počítače a na disketě přenést do počítače s nainstalovaným programem.

Při stahování aktualizací postupujte takto:

- 1. Na našich webových stránkách (www.rovs.cz) v levém svislém menu vyberte odkaz "Programy na PC Rizika na PC Aktualizace Knihovny".
- 2. Na této stránce vyhledejte vámi požadovaný soubor a klepněte na odkaz.
- 3. Počítač se vás zeptá co chcete s tímto souborem udělat. Zvolte "Uložit tento soubor na disk" a po potvrzení OK zvolte složku na disku kde chcete soubor uložit.
- 4. Spusťte program Rizika na PC a v menu "Knihovny" zvolte položku "Aktualizace".
- 5. Program se vás zeptá, kde je uložený aktualizační soubor. Po vybrání aktualizačního souboru a potvrzení tlačítkem otevřít, započne aktualizace knihovny, která trvá podle rychlosti počítače i 3 minuty.

Γ	Knihovny	Sestavy						
!	Editace.	L						
l' E	Aktualizace							
	<u>A</u>	. X Z J _ I						

Při dalším aktualizačním balíčku postupujte stejně.

Výše popsaný postup platí pro stahování pomocí programu Internet Explorer, pokud používáte jiný prohlížeč internetu např. Netscape Navigator, nebo Opera bude postup obdobný ale popisovaná hlášení budou jiné. Používáte-li tzv. Download Manager (např. Get Right, Go!zilla, FlashGet a další) ten při stahování přebere stahování souboru na sebe a stáhne data. Postup práce s managerem není možno jednoznačně popsat, vzhledem k tomu, že jich existuje značné množství a každý má jiné ovládání. Konzultujte s návodem k danému programu.

5 Popis programu

5.1 Hlavní okno

🛕 Rizika na PC					
Soubor Knihovny Sestavy Nápověd	3				
Posuzovaný objekt:	Název:				
E Firma Alta	Firma Alfa				
Iruniarska dina nepořádek na pracovišti	Poznámka:				'
nepoladok na pracovisu naražení na ostré hrany					
📈 zraková zátěž					
🕂 úraz el. proudem					
🎰 🚹 požár, popálení					
	1				
	Průměrná míra ri	zika uzlu: 4	Akceptoval	elné riziko	
🐮 📬 🖉 🗶				🗸 Uložit	💥 Zrušit
*					

Po spuštění programu se zobrazí základní okno programu kde se v levé straně okna nachází místo pro strom posuzovaného objektu. Tento umožňuje vytvářet různě členitý strom pro posuzovaný objekt. Tj. rozčlenit objekt na místnosti, stroje, činnosti, atd. které vyjadřují jednotlivé uzly stromu. K vytváření stromu slouží tlačítka v levé spodní části okna, nebo "*PopUp menu*" které se zobrazí po stisku pravého tlačítka myši (viz: Popis kontextového menu).

Jednotlivé položky posuzovaného objektu lze přemisťovat pomocí funkcí "*táhni a pust*" ("*Drag & Drop"*).

5.1.1 Tlačítko "Přidat uzel"

Přidat uzel. Toto tlačítko přidá do stromu uzel, který může vyjadřovat místnost, stroj, činnost apod... Uzel se přidá pod aktuálně vybraný uzel, je-li právě vybráno riziko, přidá se pod riziku nadřazený uzel.

Viz také:

Jak vytvořit posuzovaný objekt

5.1.2 Tlačítko "Přidat riziko"

Přidat riziko. Toto tlačítko přidá do stromu formulář pro riziko. Riziko se přidá pod aktuálně vybraný uzel, je-li právě vybráno riziko, přidá se pod riziku nadřazený uzel.

Viz také:

Jak přidat rizika která nejsou v knihovně

5.1.3 Tlačítko "Přidat z knihovny"

Přidat riziko z knihovny. Toto tlačítko přidá do stromu vzory rizik z knihovny. Rizika se přidají pod aktuálně vybraný uzel, je-li právě vybráno riziko, přidají se pod riziku nadřazený uzel. Tímto tlačítkem je možno vkládat celé struktury.

Viz také:

Jak přenést vzory z knihovny

5.1.4 Tlačítko "Vymazat"

Vymazat. Toto tlačítko vymaže ze stromu riziko nebo uzel včetně jemu podřízených uzlů a rizik. Tímto tlačítkem je možno mazat celé struktury.

5.1.5 Tlačítka "Uložit" a "Zrušit"

Texty kolonek v pravé části okna je možno ihned editovat. Jejich vzhled a obsah se memí v závislosti na tom, je-li vybrán uzel nebo riziko. Po provedení změny se povolí tlačítka "Uložit" a "Zrušit" a umožní provedené změny uložit nebo se vrátit ke stavu před započetím editace.

Viz také:

Jak vytvořit posuzovaný objekt Jak přidat rizika která nejsou v knihovně Jak provést hodnocení rizik

5.2 Popis hlavního menu programu

Soubor Knihovny Sestavy Nápověda

Hlavní menu programu obsahuje 4 položky.

Položka "Soubor" obsahuje volby pro ukládání a nahrávání souborů. Položka "Knihovny" zpřístupňuje Editaci a aktualizaci knihoven vzorů rizik. Položka "Sestavy" umožňuje vytvořit výslednou tabulku hodnocení rizik. Položka "Nápověda" poskytuje přístup k nápovědě a informacím o programu.

5.2.1 Menu "Soubor"

Nový	Položka "Nový" vytvoří nový prázdný soubor.
Otevň	Položka "Otevři" otevře dříve uložený soubor pro editaci.
Ulož	Položka "Ulož" uloží rozpracovaný soubor.
Ulož jako	Položka "Ulož jako" Uloží soubor pod novým jménem.
Možnosti	Položka "Možnosti" zobrazí možnosti nastavení
Konec	programu. Položka "Konec" ukončí práci s programem.
C:\Dokumenty\mlekarenstvi.RSK C:\Dokumenty\alfa.RSK	Menu obsahuje také seznam naposledy zpracovávaných
C:\Dokumenty\stavime.RZK	souboru pro jejich rychie otevreni.

Viz také:

Jak ukládat Možnosti programu

5.2.2 Menu "Knihovny"

Editace...Otevře knihovny vzoru rizik pro editaci.AktualizaceAktualizuje knihovnu aktualizačním balíčkem.

Viz také:

Příklad využití uživatelské knihovny Jak aktualizovat knihovnu Knihovna rizik

5.2.3 Menu "Sestavy"

Vytvořit... Vytvoření tabulky hodnocení rizik.

Viz také:

Tisk výstupních sestav Jak tisknout

5.2.4 Menu "Nápověda"

Obsah nápovědy F1Zobrazí nápovědu k programu.O programuZobrazí okno s informacemi o programu.

5.3 Knihovna rizik

Okno knihovny rizik je členěno shodně jako hlavní okno programu. V levé části je strom rizik, v pravé texty jednotlivých rizik. Okno knihovny je v podstatě shodné pro editaci knihovny rizik i vkládání rizik do posuzovaného objektu. Základní rozdíly jsou v obsahu "*PopUp menu*", tlačítek ve spodní části okna a při vkládání z knihovny je ve stromu navíc u každé položky zatržítko které označuje položky které budou přeneseny do stromu posuzovaného objektu.

Při vybírání z knihovny zatržení políčka indikuje, že daný vzor bude přenesen do posuzovaného objektu, kde je možno jej dále upravovat.

Poznámka: označení uzlu neznamená, že bude přeneseno vše co tento uzel obsahuje! Pouze indikuje že bude vložen uzel a vybrané položky tohoto uzlu budou pod něj začleněny.

Po potvrzení tlačítkem "OK" dojde ke zkopírování vybraných položek do projektu. Tlačítko "Zavřít" uzavře výběrové okno. Vybrané položky zůstanou označeny.

5.3.1 Strom knihovny

Levá část okna obsahuje stromovou strukturu knihovny rizik. Záložky v horní části slouží k přepínání mezi základní a uživatelskou knihovnou vzorů.

Základní knihovna Uživatelská knihovna

Viz také:

Jak přenést vzory z knihovny Příklad využití uživatelské knihovny

5.3.2 Tlačítko "Najdi"

Najdi. Zobrazí okno pro vyhledávání textu v knihovně rizik. Prohledáván je celý text knihovny a výskyt hledaného slova je tak nalezen nejen v popisu rizika, ale i v polích bezpečnostních opatření atd...

Viz také:

Jak vyhledávat v knihovně vzorů

5.3.3 Tlačítko "Seřad"

Seřad'. Seřadí vybraný uzel podle abecedy. Další možnosti jsou přístupné v "*PopUp menu*" které se rozvine po stisku pravého tlačítka myši.

Viz také:

Popis kontextového menu

5.4 Možnosti programu

Nastavení programu umožňuje vypnout funkci "počítání průměrné míry rizika uzlu". Tzn.: Pokud vyberete uzel a máte vypnuto "počítání průměrné míry rizika uzlu" nezobrazí se průměrná míra rizika uzlu a program bude rychleji přecházet mezi uzly (nemusí míru rizika uzlu počítat). Toto je vhodné pro rozsáhlé objekty na pomalejších počítačích.

- 11	<u></u>	ll:
il. The	Průměrná míra rizika uzlu: 4 Akceptovatelné riziko	i.
		Π.

Vypnutí položky "Potvrdit vymazání" umožňuje vymazávat položky bez dotazu na portvrzení.

Vypnutí položky "Potvrdit ukončení programu" umožňuje ukončit program bez potvrzení. Při změně dat se program zeptá pouze na jejich uložení.

5.5 Popis kontextového menu

Kontextové menu, které se zobrazí po stisku pravého tlačítka myši (při nastavení myši pro leváky levého) umožňuje rychlý přístup k funkcím programu. Některé funkce jsou přístupné pouze z tohoto menu. Položky "Vlož uzel", "Vlož riziko", "Vlož z knihovny" a "Vymaž" mají stejnou funkci jako dříve popsaná tlačítka. Položky "Kopírovat" a "Vložit" umožňují kopírovat a vkládat jednotlivé části posuzovaného objektu a to i do uživatelské knihovny. Funkce těchto položek je v podstatě shodná s funkcemi schránky systému Windows, ale program pro tyto funkce využívá vlastní schránku. Položky "Rozviň", "Rozviň vše", "Zabal" a "Zabal vše"

umožňují rychlé rozbalení a svinutí stromu. Položky "Seřad" a "Seřad' vše" setřídí položky stromu. Funkce s přívlastkem "vše" pracují bez ohledu na vybraný uzel, ostatní pouze v rámci vybraného uzlu.

Jednotlivé položky menu jsou přístupné nebo viditelné podle možností které jsou momentálně uskutečnitelné.

Viz také:

Jak vytvořit posuzovaný objekt Jak přidat rizika která nejsou v knihovně Vzájemné kopírovaní částí projektů Tlačítko "Přidat uzel" Tlačítko "Přidat riziko" Tlačítko "Přidat z knihovny" Tlačítko "Vymazat"

5.6 Tisk výstupních sestav

ß	Náhled s	estavy 🕹							_ 0	×
S	oubor Vzł	nled sestar	νу							
				VĄ	hoo	ino	cení			-
	Posuzovaný objekt	Subsystém	Identifikace nebezpečí	záv riz	/ažr ika	iost	i	Bezpečnostní opatření	Poznámka	
				P	N	н	R			
	Finna Alfa / Truhlářská dílna	Strojní dílna, ruční dílna, sklady, sušátna	*nepořádek na pracovišti, zakopnutí, pád osoby o materiál, *pád dřevěného materiálu, výrobku na pracovníka;	2	2	1	4	*udržování pořádku, vohých průchodů a, obslužných prostonů u strojů odstraňování ostrých odřežků z podlahy; *materiál a výrobky ukládat přehledně, zajišťovat jejich stabilitu zejména při opírání o stěru; *neopírat materiál a výrobky o stroje;		-
	Finna Alfa / Truhlářská dílna	Truhlářská dílna	*naražení na ostré hrany rohy hoblic, strojů, zařízení a v ruční dílně; *úder o materiál ve skladovacích místnostech;	2	1	1	2	*správné rozmístění stolů a zařízení (min. průchody 550 až 600 mm); *udržování pořádku; *udržování volných průchodů;		
	Finna Alfa / Truhlářská dílna	Truhlářská dílna	*únava očí - zraková zátěž, *chytný úkon v důsledku špatné viditelnosti, zejména při obsluze strojů	2	2	1	4	*správné ergonomické rozestavění a umístění strojů a prac. míst; *dostatečné osvětlení (umělé i demí), čistění oken, osvětlovacích těles od prachu; *správné umístění zdrojů osvětlení;		
	Firma Alfa / Truhlářská díbos	Truhlářská dílna	*zasažení el. proudem, úraz pracovnika el. proudem	1	3	1	3	* dodržování zákazu odstraňovat zábrany a knyty, otvírat přístupy k el. částem, vyřazovat z finkce zaknytí, uzavření; resnektorat hernečnostní sdělení;		•
	Image: Second									

Volba "Sestavy - vytvořit" z hlavního menu poskytuje přístup k výstupním sestavám. Po jejím zvolení se zobrazí okno s náhledem na sestavu právě aktuálního projektu. Toto sestavu je možno vytisknout nebo uložit do souboru "HTML", který je možno dále upravovat programem Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft FrontPage a dalšími, případně je přenést na jiný počítač, kde je možno jej zobrazit programy Microsoft Internet Explorer, Netscape Navigator, Opera, a dalšími programy pro zobrazování "HTML" souborů. Parametry tisku je možno nastavit v menu "Soubor – Vzhled stránky…" které otevře dialogové okno s nastavením parametrů tisku. A dále po stisknutí tlačítka "Tisk" se zobrazí okno s nastavením dalších vlastností tisku. Položka vzhled sestavy zobrazí okno s možností úpravy vzhledu tabulky sestavy.

zhled stránky		<u>? ×</u>
Papír Velikost:		Born and part of the second seco
Zdroi:		APA care P preventing strengtheres P La symmetry areas the Manual P Lange P Hermiter and P Handa P Lange P Hermiteration Care P Hermiteratio Care P Hermiteration Care P H
Automaticky vybrat	-	Materia environmental Compositi 2017 Annes 19 Annalysis and 19 Annalysis and Pala Consequences 19 Annalysis and 19 Composition Palacementation, Conf. Information
· · ·		Dimensionpoli Ino,
– Záhlaví a zápatí – – Záhlaví		
8w		
Zápatí		
8u8b8bStrana 8p	z &P	
	⊂Okraje (mm)	
Na výšku	Vlevo: 10,0076 Vp	pravo: 10,0076
🔘 Na šířku	Nahoře: 10,0076 Do	ble: 10,0076
	OK Storr	no Tiskárna
ïsk		? ×
- Tiskáma		
<u>N</u> ázev: Epson	FX-850	
Stav: Výchoz	í tiskárna; Připravena	
Typ: Epson f	×-850	
Komentář:		🗖 Iisk do souboru
– Bozsah tisku	- Kasia	
	Počet	konir 1 🛋
C Stránky Od:		
C ∀ <u>ÿb</u> ér	11	2 3 Kompletovat
Tisk rámců		
	C Jak isou na	objazovce
	C Jen vybraný	rámec
	🖳 🕑 Všeghny tar	nce jednotlivě
🗖 Vytisknout všechr	y odkazované dokymenty	■ Vytisknout tabulku odkazů
		OK Storno

Viz také:

Jak tisknout Převedení výstupních sestav do Wordu Vzhled sestavy

5.7 Vzhled sestavy

Vzhled sestavy Viditelné sloupce ✓ Posuzovaný objekt ✓ Subsystém ✓ Identifikace nebezpečí ✓ Vyhodnocení rizika - P ✓ Vyhodnocení rizika - N ✓ Vyhodnocení rizika - R ✓ Bezpečnostní opatření ✓ Poznámka				ovaný objekt amostatném řádku rvním sloupci každého řádku přit strom četně rizik					K IK
Pos. objekt Subsystém	lden, nebe	zpečí	P	N	Н	R	Opatření		Pozn
				-					
				1			1		

Zde je možno upravit výsledný vzhled tabulky.

V okně viditelné sloupce je možno skrýt sloupce které není potřeba ve výsledné sestavě tisknout.

Sloupec "Posuzovaný objekt" je možno umístit do samostatného řádku (viz obr.).

- 1					10	_	
	Posuzovaný objekt	Subsystém	Identifikace nebezpečí	Vyhodna závažnos rizika P N H		Subsystém	Identifikace nebezpo
						Finna Alfa / Truh	' lářská dílna
il	Firma Alfa / Truhlářská dílna	Strojní dílna, ruční dílna, sklady, sušárna	*nepořádek na pracovišti, zakopnu osoby o materiál, *pád dřevěného materiálu, výrobky pracovníka;	tí,pád 2 2 1 1na	1	Strojní dílna, ruční dílna, sklady, sušáma	*nepořádek na pra osoby o materiál, *pád dřevěného m pracovníka;
	Firma Alfa / Truhlářská	Truhlářská dílna	*naražení na ostré hrany rohy hobl strojů, zařízení a v ruční dílně;	ic, 2 1 1		Truhlářská dílna	*naražení na ostré : strojů, zařízení a v : *úder o materiál v místnostech;
	dina	1	"uder o material ve skladovacich		1		*úps:
		40	· zátěž,				

V prvním sloupci každého řádku

V samostatném řádku

Dále je zde možno vytvořit strom posuzovaného objektu, a to pouze uzly nebo včetně rizik.

Strom posuzovaného objektu

Strom včetně rizik

Tabulka ve spodní části slouží ke změně velikosti jednotlivých sloupců tabulky. Změna je prováděna roztažením jednotlivých sloupců tabulky a vyjadřuje poměr mezi sloupci výsledné tabulky (nelze vytvořit tabulku tzv. "za roh papíru").

6 Když něco nefunguje

6.1 Program nelze spustit

Pokud program nelze spustit zkontrolujte následující:

• Počítač používá 32bitový operační systém Windows společnosti Microsoft jedné z těchto verzí:

Microsoft Windows 95; Microsoft Windows 95 OSR2 Microsoft Windows 98; Microsoft Windows 98 Second Edition (SE) Microsoft Windows Millenium Edition (Me) Microsoft Windows NT4 (se Service Pack 3 nebo vyšším) Microsoft Windows 2000 Microsoft Windows XP

- Je nainstalován Microsoft Internet Explorer 5 (nebo vyšší) (Na CD-ROM s programem je ve složce "Doplnky" nahrána verze 5.0a CZ)
- Po nainstalování byl proveden restart systému
- Při instalaci na systém Windows NT4, Windows 2000 a Windows XP byl přihlášen uživatel s právy administrátora

6.2 Některé ovládací prvky nejsou vidět

Na okně programu nejsou vidět některé tlačítka a horní část stromu posuzovaného objektu je "schována".

V nastavení vlastností obrazovky jsou nastaveny "Velká písma". Pro nastavení vlastností obrazovky s kterým program správně pracuje postupujte takto:

- 1. Klepněte druhým tlačítkem myši (pravým) na pozadí pracovní plochy obrazovky.
- 2. Ze zobrazeného menu zvolte položku "Vlastnosti".
- 3. Ve zobrazeném okně přejděte na kartu "Nastavení".
- 4. Klepněte na tlačítko "Upřesnit".
- 5. V nově zobrazeném okně upravte nastavení velikosti písma na "Malá písma (96 dpi)".
- 6. Potvrďte obě okna stiskem tlačítka "OK" a proveďte požadovaný restart systému.

Výše popsaný postup se může mírně lišit podle vámi používané verze systému Windows. Případné odlišnosti konzultujte s dokumentací k vámi používané verzi systému Windows.

6.3 Nelze nalézt knihovnu HHCTRL.OCX

Program při svém startu ohlásí že nelze nalézt knihovnu HHCTRL.OCX Tato knihovna je součástí programu Internet Explorer verze 4.0 a vyšší a tato chyba se převážně vyskytuje na systémech Windows 95 a Windows NT4, které obsahují starší verzi tohoto programu.

Pro odstranění této chyby stačí nainstalovat novější verzi programu MS Internet Explorer. (Na CD-ROM s programem je ve složce "Doplnky" nahrána verze 5.0a CZ. Instalace se spouští programem "IE5SETUP.EXE")

Poznámka: Instalace programu MS Internet Explorer neznamená nutně připojení k internetu. I na počítači bez přístupu k Internetu je tento program nutný k zobrazení a tisku dokumentů uložených ve formátu HTML (Hypertext Markup Language).

6.4 Při kopírování z knihovny se ztrácí diakritika (háčky a čárky)

V editovaném projektu se ztrácí diakritika. Nejvíce se to projevuje při kopírování rizik z knihovny vzorů.

V počítači je nainstalovaný jiný program který pro přístup k datům používá systém BDE (Borland Database Engine) a změnil standardní nastavení systému.

Pro Nastavení výchozích hodnot postupujte takto:

- spusťte "Start Ovládací panely BDE Administrator"
- vyberte záložku "Configuration"
- v levé části okna vyberte ve stromu "Drivers Native DBASE"
- v pravé části okna u položky "Langdriver" vyberte položku " 'ascii' ANSI".
- Při uzavření uložte změny stiskem tlačítka "Yes".

Při provádění této operace nesmí být spuštěný žádný program využívající systém BDE. V některých případech je nutno po provedení změn restartovat počítač.

6.5 Program přestal náhle fungovat

Pracovali jste s programem a ze dne na den program přestal pracovat a při svém spuštění hlásí chyby knihoven a vykonává "neplatné operace".

S největší pravděpodobností byl nainstalován jiný program který také využívá systém BDE, a instaluje si svou verzi BDE bez použití certifikovaného instalátoru, čímž přepsal systémové knihovny jejich staršími verzemi.

Řešením je přeinstalovat program "Rizika na PC" a nahradit tak starší systémové knihovny jejich aktuálními verzemi.

Veškeré Vámi vytvořené data zůstanou zachována, je pouze nutno provést opět aktualizaci knihovny vzorů.

Této závada je ojedinělá a neměla by se vyskytnout, ale po zkušenostech v diskusním fóru programátorů je možno ji ve vynímečných případech očekávat.

6.6 Technická podpora - "Hot-Line"

Pokud vám předchozí rady nepomohly můžete v pracovní dny od 10:00 do 18:00 hodin na telefoním čísle +420-606-910032 kontaktovat technickou podporu Hot-Line, kde je Vám plně k dispozici náš programátor.

Nahlášení chyb v programu a návrhy na vylepšení můžete zasílat na e-mail: software@rovs.cz

Aktualizace programu, doplňky a další užitečné informace najdete na Internetové adrese: www.rovs.cz